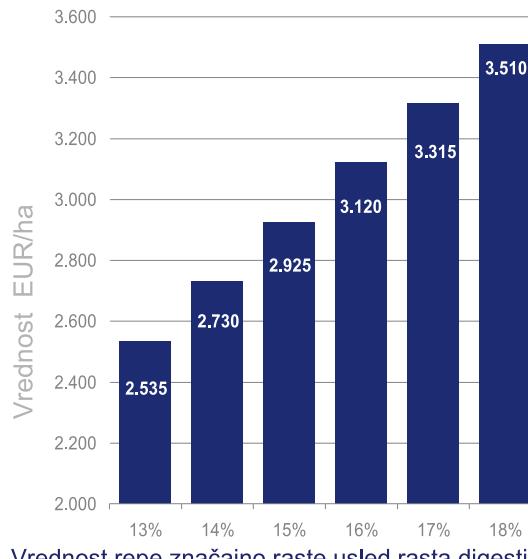

ZNAČAJ SUZBIJANJA CERKOSPORE

U zavisnosti od stepena zaraze i intenziteta retrovegetacije, cercospora može smanjiti digestiju 1-2 pa i do 4%, a prinos i do 30%.

Uticaj digestije na vrednost repe:

prinos 60 t/ha; cena repe: 52 EUR/t, 16% dig.

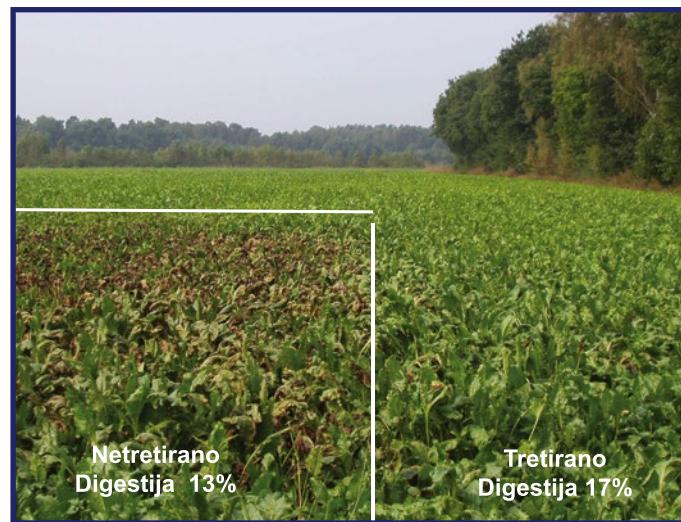
Vrednost repe značajno raste usled rasta digestije

Promena vrednosti repe u zavisnosti od promene digestije na osnovu datog primera iznosi (ne uzimajući u obzir bonus na cenu za natprosečnu digestiju):

- +1% + 195 EUR/ha
- +2% + 390 EUR/ha
- +3% + 585 EUR/ha
- +4% + 780 EUR/ha

Dodatni prihod je obračunat samo na bazi veće digestije, ali naravno da je PRINOS ZDRAVE REPE VEĆI (proizvodni ogledi pokazuju razliku u prinosu od cca.10t/ha, što je finansijski dodatnih 520 EUR/ha).

Ako se ima u vidu da četiri fungicidna tretmana košta oko 280 EUR/ha, jasno se može zaključiti da je zaštita od Cerkospore jedna od najisplativijih mera zaštite u poljoprivredi uopšte!

PRIHRANA FOLIJARNIM ĐUBRIVIMA

Bor potpomaže nakupljanje šećera u korenju a njegov nedostatak izaziva tzv. "trulež srca korenja". Zbog toga preporučujemo prihranu preko lista đubrivima koja sadrže bor, ukupno **400g/ha čistog bora** u dva navrata:

1. tretman: sa suzbijanjem uskolisnih korova
2. tretman: sa PRVIM suzbijanjem cercospore

**Za sva pitanja pozovite Vašeg
savetodavca iz Agroservisa Sunoko:**

mob: _____

SUNOKO d.o.o. Novi Sad, Bulevar Oslobođenja 60
21000 Novi Sad, Srbija Tel.: +381(0)21 4878 111
info@sunoko.rs, www.sunoko.rs

CERCOSPORA BETICOLA

PEGAVOST LISTA ŠEĆERNE REPE

Cerkospora dovodi do sušenja i odbacivanja lišća šećerne repe, nakon čega biljka trošenjem zaliha šećera iz korenja obrazuje novo lišće (retrovegetacija). Time svake godine dolazi do značajnih gubitaka u digestiji, ali i u prinosu korenja – prinos šećera opada i do 40-50%.

Zbog izuzetne štetnosti ove bolesti, ona se mora redovno i blagovremeno suzbijati.

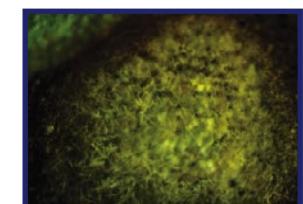
POJAVA I PREPOZNAVANJE

Pojava: najčešće tokom juna meseca

Podsticajni faktori: temperatura 25-27°C, relativna vlažnost vazduha >90%, prekomerno đubrenje azotnim đubrivima (povećana bujnlost), navodnjavanje, uzak plodoređ, zakorovljene parcele

Simptomi: kružne svetlo-mrke pege na listu prečnika 2-3mm oivičene mrko-ljubičastom ivicom; u kasnijoj fazi dolazi do spajanja pega i sušenja zahvaćenih površina

Mogućnost zamene sa: Ramularijom u početnom stadijumu i Pseudomonasom

Bolest se naročito brzo širi i izaziva najveće štete kada je toplo vreme i učestale kiše u periodu od juna do avgusta.

Zbog izuzetne štetnosti ove bolesti, njen razvoj se mora SPREČAVATI i to redovnim praćenjem njene pojave i blagovremenim fungicidnim tretmanima.

USLOVI ZA INFKECIJU I OBAVEŠTAVANJE

Agroservis će organizovanim praćenjem terena, saradnjom sa proizvođačima i stručnim službama imati podatke o pojavi prvih simptoma i pružiti Vam o tome blagovremenu informaciju. Nakon dobijanja te informacije potrebno je da u skladu sa preporukama Agroservisa izvršite tretiranje useva.

Prve pege se najpre očekuju na ranim setvama, repama sa bujnom lisnom masom, na parcelama sa uskim plodoredom, na manje tolerantnim sortama.

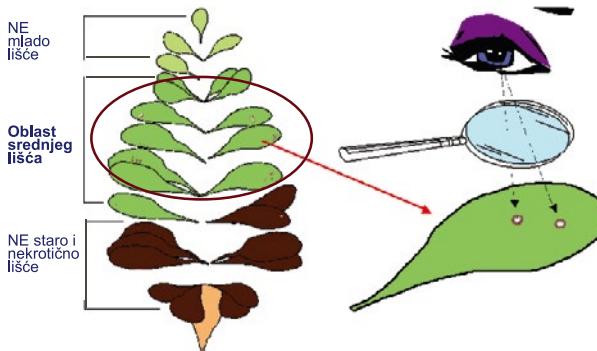
U uslovima navodnjavanja je, nezavisno od monitoringa koji organizuju stručne službe, potreban stalan nadzor i praćenje simptoma čim repa sklopi redove, a nakon izvršenih zalivanja. U tim uslovima se pojava prvih pega cerkospore očekuje ranije u odnosu na suvo ratarjenje.

UTVRĐIVANJE VREMENA TRETMANA

Monitoring simptoma bolesti se vrši pregledom 100 listova uzetih ravnomerno po dijagonalni parcele.

Praćenje treba početi nakon što se ostvare uslovi za infekciju, što je najčešće od početka juna i ponavljati na svakih 5 dana do pojave prvih simptoma.

Na listovima se traže prve pege tipične za cerkosporu. U slučaju nedoumice, listove sa simptomima predati predstavnicima Istraživačko-razvojnog centra ili Agroservisa Sunoka.

**SA PRVIM TRETMANOM SE MORA ZAPOČETI ČIM SE
PREĐE PRAG ŠTETNOSTI OD 5%,
T.J. KADA SE NA 5 OD 100 PREGLEDANIH LISTOVA
UOČI BAR PO JEDNA PEGA**

Drugi i svaki naredni tretman je potrebno uraditi čim su nakon 8-10 dana od prvog tretmana ostvareni uslovi za novu infekciju i **pronađene nove pege** na mlađem lišću. U tom slučaju se ne sme dugo čekati, odn. treba prskati odmah čim uslovi dozvole, a najkasnije nakon 3-4 dana.

IZBOR FUNGICIDA

Za dobru zaštitu od cerkospore, potrebno je, u našim uslovima, planirati četiri, a za kasnija vađenja i pet tretmana fungicidima.

Osnovu zaštite predstavlja kontaktni preparat kojem se dodaju odgovarajući sistemični preparati i ađuvant (Pinolein: Vin-film, Nu film 17) čiji je izbor veoma bitan, posebno za prva tri tretmana koja moraju biti pravovremena. Svaka greška u prva tri tretmana u pogledu izbora kombinacije preparata i vremena primene se ne može ispraviti narednim tretmanima.

Preporučeni program zaštite za 2023. godinu

Preporučujemo jedan od sledeća dva programa zaštite:

PROGRAM 1:

1.	Bakar	Bacillus	-	Okvašivač
2.	Bakar	Bacillus	Unify 0,9l/ha ILI Duplex pro 0,8l/ha ILI Olimp 0,6 + Ugo 0,5l/ha	Okvašivač
3.	Bakar	Bacillus	Propulse 1,2l/ha ILI Spryale 0,75l/ha ILI Forapro 1l/ha	Okvašivač
4.	Bakar	-	Revyvit 1,5l/ha ILI Olimp 0,6l/ha ILI Pylon 0,6l/ha	Okvašivač

PROGRAM 2:

1.	Bakar	Bacillus	Unify 0,9l/ha ILI Duplex pro 0,8l/ha ILI Olimp 0,6 + Ugo 0,5l/ha	Okvašivač
2.	Bakar	Bacillus	Propulse 1,2l/ha ILI Spryale 0,75l/ha ILI Forapro 1l/ha	Okvašivač
3.	Bakar	Bacillus	Revyvit 1,5l/ha ILI Olimp 0,6l/ha ILI Pylon 0,6l/ha	Okvašivač
4.	Bakar	-	Sigura 0,6l/ha ILI Sekvenca 0,6l/ha	Okvašivač

*bakar: ČVRSTI (WP): Funguran 2 kg/ha, Blauvit 2 kg/ha, Galoksid 2 kg/ha;

TEČNI (SC): Fungohem 4 l/ha, Everest 5l/ha, Blauvit ultra 4l/ha

*Bacillus: Cerix 2l/ha, Ekstrasol F 2% i dr.

Pri odabiru preparata važno je od četvrtog tretmana birati preparate sa kraćom karencom*.

Od kontaktnih preparata bakarni preparati imaju karenco 14 dana, kao i preporučeni sistemici Propulse i difenokonazol.

*Karenca je minimalni period koji mora da prođe između tretiranja i vađenja šećerne repe, i ona, kao i doza, **mora da se ispoštue**.

NAPOMENE

- ★ Tretirati na temperaturama do 25°C
- ★ Ne prskati po rosi
- ★ Najbolje je prskati uveče pre pojave rose i rano ujutru nakon povlačenja rose, a pre povećanja temperature

- ★ **NAJAVAŽNIJE JE OMOGUĆITI DOBRU POKROVNOST LISTA** – za to treba 250 do 300 litara vode/ha, dizne sa oznakom 03 - 05 i pritisak od 3-5 bara
- ★ Usev mora biti čist od korova, jer korov omogućava mikroklimatske uslove koji podstiču razvoj bolesti, ali i sprečavaju dospevanje fungicida na list repe

DRUGE BOLESTI LISTA

Ramularia izaziva pegavost sličnu Cerkospori, ali joj pogoduju niže temperature pa se javlja 2-3 nedelje ranije, nije toliko štetna i najčešće je ne treba suzbijati. Njena pojava je signal da će uskoro doći do pojave Cerkospore.

Pepešnica se javlja naročito kad su velike temperaturne razlike između dana i noći i njena štetnost može biti značajna, ali svi moderni fungicidi koji se koriste za suzbijanje Cerkospore je efikasno suzbijaju, tako da ne zahteva dodatna tretiranja.